

KİMYA SEKTÖRÜ

Ekonomik Araştırmalar Departmanı

EKİM 2017

Ayşe Özden
Müdür
aozden@atbank.com.tr

Maral Haçikoğlu
Uzman
mhacikoglu@atbank.com.tr

Kimya Sektörüne Bakış:

- 1. Yönetici Özeti**
- 2. Ekonomik Görünüm**
- 3. Küresel Kimya Sektörü**
- 4. Türkiye Kimya Sektörü**
 - Üretim
 - Kapasite Kullanım
 - Ciro
 - Üretici Fiyat Endeksi
 - Temel Göstergeler
- 5. Kimya Sektöründe Dış Ticaret**
- 6. Genel Değerlendirme**

KİMYA SEKTÖRÜ

1. YÖNETİCİ ÖZETİ

Küresel kimya sektörü üretimi (ilaç hariç) 2016 yılında %3,4 oranında büyürken, 2017 yılında da benzer büyüme oranlarının yakalanması beklenmektedir. 2016 yılında kimya sektörü üretimi (ilaç hariç) gelişmiş ülkelerde %0,9 oranında büyürken, gelişmekte olan ülkelerde ise büyüme %5,4 düzeyinde gerçekleşmiştir. Küresel kimya sektörü dış ticaretinde ise ihracat 2016 yılında bir önceki yıla göre %8 düşüşle 3,7 trilyon USD seviyesinde gerçekleşirken, ithalat 2016 yılında bir önceki yıla göre %9,3 düşüşle 3,8 trilyon USD olmuştur. Çin'in yeni endüstri planı çerçevesinde petrol ve kimya endüstrisine verdiği önemi sürdüreceği ve AB'deki toparlanma göz önünde bulundurulduğunda, küresel büyüme ve talep koşullarındaki iyileşmenin küresel kimya sektörünü olumlu yönde etkilemesi olası görülmektedir.

Plastik ürünlerinden, mineral yağlar ve yakıtlara, eczacılık ve medikal ürünlerinden, boya ve kozmetiğe birçok sektöre girdiği sağlayan kimya sektörü Türkiye'nin üretim ve ihracatında önemli bir paya sahiptir. Kimya sektörü 116,9 milyar TL'lik üretim değeriyle toplam sanayi imalatından yaklaşık %12 pay almakta ve kimya sektörü istihdamının imalat sanayi içerisindeki payı %8 civarında bulunmaktadır.

Dış ticaret tarafında ise, Türk kimya sektörü otomotiv ve ana metal sanayi sektörünün ardından en çok ihracat yapan üçüncü sektör konumunda olup, 2017 yılında sektörün toplam ihracattan aldığı pay %11,5 olmuştur. Ürün bazında ihracatta plastik ve mamulleri, mineral yakıtlar ve yağlar ile kauçuk ve kauçuktan eşya grubu öne çıkarken, ülkelere göre ihracatta BAE, Almanya, Irak, ABD ve Mısır önem arz etmektedir.

Kimya sektörünün ihracat birim fiyatı Türkiye ortalamasının altında seyretmektedir. Kimya sektöründe kilogram başı ihracatın düşük olmasının en temel nedenini sektörün ihracatının %25'ini oluşturan mineral yakıt ve yağlar ile yaklaşık %7,5'ini oluşturan inorganik kimyasallar ile gübre sektörünün kilogram başı ihracat fiyatlarının düşük seyretmesidir. 2016 yılında 0,85 dolar olan kilogram başına ihracatın orta vadede 2,5 ile 3 dolara çıkarılması hedefler arasındadır. Bu hedefe ulaşmak için ithalata olan bağımlılığın azaltılması ve bitmiş üründe katma değerün yükseltilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. İthalat tarafında kimya sektörünün diğer sektörlerle kıyaslandığında en çok ithalat yapan sektör olduğu görülürken, mineral yakıtlar ve yağlar kimya sektörü ithalatının yaklaşık %50'sini oluşturmaktadır.

2016 yılında yurtdışında ve yurtdışında yaşanan olumsuzluklara rağmen %4 oranında büyüyen Türk kimya sektörünün 2017 yılını da benzer bir büyüme oranıyla tamamlaması öngörülmektedir. İhracat tarafında ise küresel büyümenin olumlu seyretmesi, AB ekonomisindeki ivmelenme, Türkiye ekonomisindeki olumlu görünüm ve olumlu baz etkisi nedeniyle sektörün ihracatında yılsonunda %15-16 civarında artış beklenmektedir. Volatilitenin yüksek seyrettiği, jeopolitik ve siyasi risklerin ülkelerin ekonomi politikaları üzerinde etkili olduğu mevcut konjonktürde, ihracatta pazar çeşitliğinin artırılması ve en çok ithalat yapılan sektör konumunda olan kimya sektöründe katma değer sağlayan üretim politikalarına ağırlık verilmesi sektörün rekabet gücü açısından önem arz etmektedir.

2. Sektördeki Gelişmeleri Etkileyen Makroekonomik Görünüm

2017 yılının ilk üç çeyreğinde küresel ekonomiye yönelik beklentiler olumlu seyrini korumaya devam ederek küresel risk iştahını desteklemiştir. Dünya Bankası Haziran ayı başında yayımladığı Ekonomik Görünüm raporunda, gelişmiş ülke ekonomilerine yönelik tahminlerini yukarı yönlü revize ederken küresel büyümenin %2,7 düzeyinde gerçekleşeceğini tahmin etmektedir. OECD ise 2017 yılı için küresel ekonomik büyüme tahminini %3,3'ten %3,5'e yükseltmiştir. Ayrıca küresel dış ticaret hacmindeki artışın ise 2017 yılında bir miktar hızlanması beklenmektedir.

ABD Merkez Bankası (Fed), Haziran ayı para politikası toplantısında piyasa beklentileri doğrultusunda politika faiz oranını 25 baz puan artırarak %1-1,25 bandına çıkarmıştır. ABD ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde %2,6 büyüme verisi ile ülke ekonomisinin sağlıklı bir büyüme performansı gösterdiğini teyit etmiştir. FED' in USD4,5 trilyonluk bilançosunu küçültmeye «görece yakın zamanda» başlayacağına dair söylemine karşın, ABD' de son zamanlarda zayıflayan enflasyon küresel risk iştahını canlı tutmaya devam ediyor.

Avrupa tarafında ise bölgedeki ekonomik aktivitedeki toparlanma devam ederken yılın ikinci çeyreğinde büyüme %2,1 olmuştur. Avrupa Merkez Bankası güçlü seyreden ekonomik aktiviteye rağmen genişleyici para politikasına devam edeceğini teyit ederken, gerek olması halinde tahvil alım programının sürdürülebileceğini ifade etmiştir. Çin'de beklentileri aşan büyüme ticaret ve yatırım büyümesini desteklemeye devam etmektedir. Gelişmekte olan ülke piyasaları da bu dönemde siyasi ve jeopolitik gelişmelerin etkisiyle zaman zaman olumsuz seyrete de, küresel risk iştahının genel olarak yüksek seyretmesi söz konusu piyasaları desteklemiştir.

Türkiye ekonomisi 2017 yılının ilk yarısında %5,1 ile beklentilerin oldukça üzerinde büyüme kaydetmiştir. Net ihracatın büyümeye katkısının artması da ikinci çeyrekte Türkiye ekonomisinin performansını desteklemiştir. 2017 yılında büyümeyi destekleyen en önemli faktör, KGF'nin aktif finansman kaynağı olarak yılın ikinci çeyreğinden itibaren finansman koşullarında gevşeme sağlaması oldu. Yılın geri kalan kısmında da özellikle tüketim harcamalarının güçlü bir görünüm arz etmeye devam edeceği öngörülmektedir. Türkiye ekonomisinin 2017 yılında %5 civarında büyüyeceğini tahmin ediyoruz. Hükümetin OVP'de büyüme ve istihdamı ana hedefler olarak belirlemesi, kamu harcama ve yatırımlarının yüksek kalmaya devam edecek olması 2018 yılında da büyümeyi destekleyici faktörler olarak ön plana çıkacaktır.

2016 yılını %8,5 seviyesinde tamamlayan enflasyon bu yılın ilk dokuz ayında %11,2 seviyelerine ulaşmıştır. Ekim ayı itibarıyla TL'deki yıllık değer kaybının fiyatlar üzerindeki gecikmeli etkileri, yüksek üretici fiyat artışı, ekonomik aktivitede ve iç talepteki hızlanma ile birlikte yukarı yönlü yıllık enflasyon gerçekleşmeleri devam edecektir. Yıl genelinde enflasyonun çift haneli kalmasını ve yılı %10,2 seviyesinde kapatmasını bekliyoruz.

KİMYA SEKTÖRÜ

Cari açık ilk çeyrek sonundaki 32,7 milyar dolardan yılın ilk yarısında 34,3 milyar dolara yükselmiştir. Görece düşük petrol fiyatları ve toparlanan turizm sektörü cari açık için olumlu olsa da, artan iç talep ve hızlı kredi büyümesi cari açığın yükselmesine neden olmaktadır. Finansman cephesinde ise gelişmekte olan ekonomilere yönelik sermaye akımlarındaki toparlanmanın katkısının sürmesini bekliyoruz. 2017 yılsonu cari açık beklentimizi 38,3 milyar dolar (cari açık/GSYH : %4,6) olarak koruyoruz.

Merkez Bankası 2017 yılı Ocak, Mart ve Nisan aylarındaki para politikası toplantılarında Geç Likidite Penceresi faiz oranını toplamda 225 baz puan artırarak % 12,25'e yükseltti. 1 Haftalık repo faizini %8,00'de sabit tutarken, faiz koridorunun üst bandı olan gecelik borç verme faizini de 75 baz puan artırarak %9,25'e yükseltti. Enflasyon görünümündeki riskler nedeniyle Merkez Bankası sıkı para politikasının korunacağını belirtirken, gerekmesi durumunda sıkılaştırıcı yönde ek önlemler alınabileceği ifadesini yinelemiştir. Kurlardaki düşüşe rağmen enflasyon beklentilerindeki olumsuz görünümün sürmesi Merkez Bankası'nın yakın vadede gevşetici yönde adım atması ihtimalini zayıflatmaktadır.

Bütçe tarafında ise, geçen yıl ilk yarıda 1,1 milyar TL fazla veren bütçe dengesi bu yıl aynı dönemde 25,2 milyar TL açık verdi. Yılın ilk yarısında faiz dışı fazla ise geçen yılki 27,5 milyar TL'den bu sene 1,8 milyar TL'ye gerilemiştir. 2016 yılının ikinci yarısından sonra büyümeyi desteklemek adına kamu harcamaları arttırılırken bazı sektörlerdeki KDV indirimleri ve istihdamı destek adımları vergi gelirlerinde kayıplara neden olmuştur. Ekonomiyi destekleyici ancak kamu maliyesini bozucu tedbirler nedeniyle yılın ilk yarısında bütçe performansında bozulma olmasına rağmen Türkiye ekonomisinin en güçlü yönlerinden biri halen kamu maliyesi olmaya devam etmektedir.

2017 yılına güçlü başlangıç yapan bankacılık sektörü yılın ilk yarısında yıllık bazda %33 kar büyümesi ile 25,4 milyar lira net kar ve %16 öz kaynak karlılığına ulaşmıştır. Kamu bankalarında yıllık kar büyümesi %44 olurken, özel bankalarda ise artış %22 seviyesinde gerçekleşmiştir. BDDK verilerine göre 2016 yılında %17,4 olan toplam kredi büyümesi bu yılın ilk yarısında Kredi Garanti Fonu desteğiyle %23,4 seviyelerine çıkmıştır. Ticari kredi büyümesi hız kesen Kredi Garanti Fonu kullanımları ile ulaştığı yüksek seviyelerden düşmeye başladı. Mevduat faiz oranlarındaki yukarı yönlü hareket ise dengelenmeye başlayarak net faiz marjına yardımcı oldu.

Kredilerdeki bu hızlanmaya rağmen sektörün güçlü aktif kalitesi devam ederken takipteki alacakların artış hızı azalmış ve %3,2 seviyesine gerilemiştir. Sektörün toplam mevduat yıllık büyüme hızı ise 2016 yılsonunda %17 seviyesinden yılın ilk yarısında %20,5 seviyesine yükselmiştir. Yılın geri kalan döneminde Kredi Garanti Fonu'nun olumlu etkileri mali tablolara yansımaya devam ettikçe, Bankacılık sektörünün daha iyi bir aktif kalitesi ile yılı tamamlayacağını düşünüyoruz.

3. KÜRESEL KİMYA SEKTÖRÜ

Küresel kimya sektörü üretimi (ilaç hariç) 2016 yılında %3,4 oranında büyürken, 2017 yılında da benzer büyüme oranlarının yakalanması beklenmektedir. 2016 yılında kimya sektörü üretimi (ilaç hariç) gelişmiş ülkelerde %0,9 oranında büyürken, gelişmekte olan ülkelerde büyüme %5,4 düzeyinde gerçekleşmiştir. Küresel kimya sektöründe üretimin üçte birinden fazlasını oluşturan Çin’de üretim artışının yavaşlaması beklenmekle birlikte Çin’in küresel kimya endüstrisinin büyümesine katkıda bulunmayı sürdürmesi beklenmektedir. Çin’in yeni endüstri planı çerçevesinde petrol ve kimya endüstrisine verdiği önemi sürdüreceği ve bu kapsamda satışlarda ve üretimde rekabet üstünlüğü elde etme çabasında olduğu görülmektedir.

Avrupa’da 2016 yılında kimya sektöründe üretim artışlarının zayıf iç talep nedeniyle daha ılımlı seyrettiği görülse de sektör 2017 yılına iyi bir başlangıç yapmıştır. Sektöre ilişkin üretim, satışlar, üretici fiyatları, tüketim, ihracat ve istihdama yönelik veriler pozitif bir görünüme işaret etmektedir. Talep koşullarının da uygunluğu göz önünde bulundurulduğunda AB’de kimya sektörünün 2017 yılını 2016 yılına kıyasla daha iyi bir büyümeyle bitirmesi olası görülmektedir. 2017 yılında Euro Bölgesi ve İngiltere’de mevcut siyasi riskler ve ekonomi politikalarının etkinliği konusundaki belirsizlikler ise sektörün büyüme potansiyelini kısıtlamaktadır. Ayrıca Avrupa’da artan korumacı politikalar da kimya şirketlerinin büyüme stratejileri üzerinde baskı yaratmaktadır.

ABD tarafında ise yeni üretim kapasitelerinin devreye sokulmasıyla üretim ve ihracat tarafında büyümenin sürmesi beklenmekle birlikte, ABD’nin serbest ticareti engelleyici yaklaşımı şirketlerin uluslararası piyasalara erişimini kısıtlayabilmektedir. Ortadoğu’da ise petrol fiyatlarındaki düşüş nedeniyle ülkelerin ekonomi politikalarını petrol dayalı ekonomik büyüme modelinden ayırtırmaya çalışması ve ekonomik çeşitlendirmeye gitmesi nedeniyle sektörde faaliyet gösteren kimya şirketlerinin de bu gelişmelere ayak uydurması ve bu ülkelerin ekonomik çeşitlendirme politikalarına uygun üretim stratejileri geliştirmesi gerekmektedir.

- **Global Satışlar:**

Küresel kimya sektöründe satışlar 2015 yılında bir önceki yıla kıyasla %14 artışla 3,5 trilyon Euro olarak gerçekleşmiştir. Global satışlardaki artışta Çin’in etkili olduğu görülürken, aynı dönemde Çin’de satışlar %30 oranında artarak 1,4 trilyon Euro’ya ulaşmıştır.

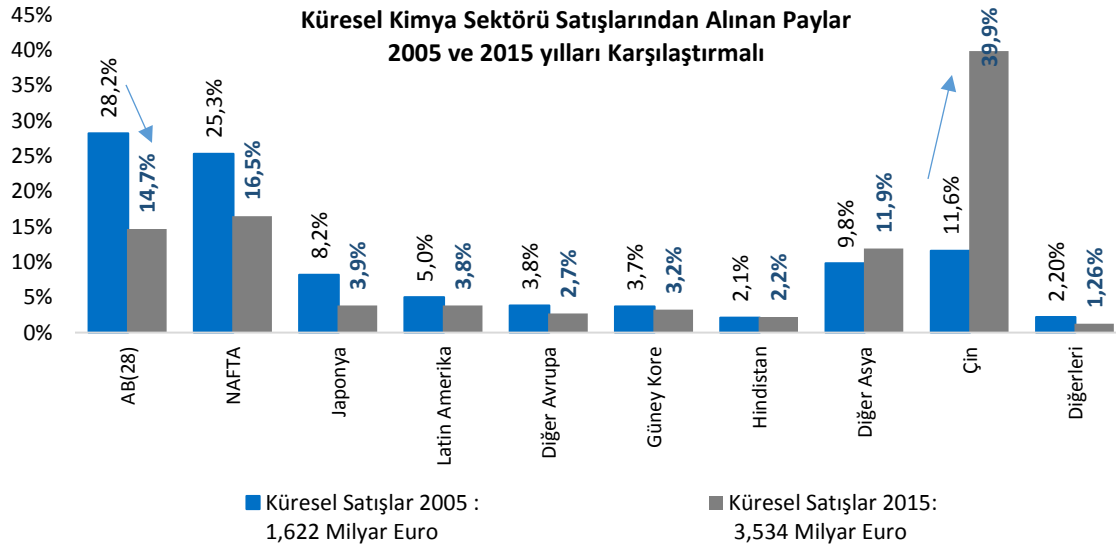
Toplam satışlarda Çin’i AB ve ABD takip etmektedir. Avrupa Kimya Endüstrileri Konseyi (CEFIC) tarafından yapılan açıklamaya göre, 2015 yılında 30 en büyük kimyasal ürün üreticisi ülkenin cirosu 3,2 trilyon Euro olarak gerçekleşmiş ve bunların 12 tanesi Asya ülkeleri olup, toplam küresel kimya sektörü satışlarından %57 oranında pay almışlardır.

KİMYA SEKTÖRÜ

Küresel Kimya Sektörü Satışları - Coğrafi Dağılım		
	2015 (Milyar Euro)	Pay (%)
Çin	1.409	40%
NAFTA	583	16%
AB (28)	519	15%
Diğer Asya	420	12%
Japonya	136	4%
Latin Amerika	135	4%
Güney Kore	115	3%
Diğer Avrupa	96	3%
Hindistan	77	2%
Diğerleri	45	1%
Dünya (Toplam)	3.534	100%

Kaynak: CEFIC

AB'nin 2015 yılında kimya sektörü toplam satışları 519 milyar Euro olup, kimya sektörü; makine ve teçhizat, gıda ürünleri, işlenmiş metal ürünleri ve motorlu taşıtların ardından AB'nin beşinci en büyük sektörü konumundadır. 2005-2015 yılları arasında AB'nin küresel kimya sektörü satışlarından aldığı payda belirgin bir azalma görülmüştür. Küresel kimya sektörü satışlarında 2005 yılında %28,2 olan AB'nin payı 2015 yılında %14,7'ye gerilemiştir. Aynı dönemde Çin'in payında belirgin bir artış yaşanmış ve 2005 yılında %11,6 olan Çin'in payı 2015 yılında %40'a çıkmıştır. AB'nin küresel kimya sektörü satışlarından aldığı paydaki düşüşte yüksek enerji fiyatları, yerel para birimdeki değer kazancı, yüksek işgücü maliyetleri, AR-GE ve inovasyondaki eksiklik ile artan vergi yükleri etkili olmuştur.

Kaynak: CEFIC

KİMYA SEKTÖRÜ

2016 yılında kimya sektörü ihracatında en çok paya sahip ülkeler sırasıyla Çin, ABD, Almanya, Belçika, İrlanda ve Hollanda olurken, küresel çapta satış yapan firmalar listesinde, Chemical & Engineering News'den elde edilen bilgilere göre BASF (Almanya), Dow Chemical (ABD), Sinopec (Çin), SABIC (Suudi Arabistan) ve ExxonMobil (ABD) ilk 5 içerisinde yer almaktadır. Formosa Plastics (Tayvan), LyondellBasell Industries (ABD), DuPont (ABD), Ineos (İsviçre) ve Bayer (Almanya) sektördeki diğer önemli oyunculardır.

Önümüzdeki dönemde çevresel sürdürülebilirlik, mevcut ve alternatif enerji kaynaklarına yönelik artan talep ve sağlık konusunda artan tüketici farkındalığı küresel kimya sektörüne yön verecek önemli gelişmeler olarak ortaya çıkmaktadır. Diğer taraftan, iklim değişikliğine karşı alınacak önlemler, karbon emisyonunun azaltılması, Trans-Atlantik ve Trans-Pasifik serbest ticaret anlaşmaları da küresel kimya sektörünün performansı açısından önem arz etmektedir.

- **Dış Ticaret:**

İhracat:

Küresel kimya sektörü ihracatı 2016 yılında bir önceki yıla göre %8 düşüşle 3,7 trilyon USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Küresel kimya sektörünün ihracatında mineral yakıtlar ve yağlar %41 oranında pay alırken, onu %15'lik payıyla plastik ve mamulleri ile %14'lük paya sahip olan eczacılık ürünleri takip etmiştir. 2016 yılında mineral yakıtlar ve yağlar sektörü ihracatı bir önceki yıla göre %16 gerilerken, gübreler sektörü ihracatı %22 ve inorganik kimyasallar ihracatı %10'a yakın gerilemiştir. Aynı dönemde en çok ihracat artışı parfümeri ve kozmetikte gerçekleşmiştir. 2016 yılında 3,7 trilyon USD'lik ihracatıyla kimya sektörü küresel ihracattan %23 oranında pay almıştır.

Ürün Bazında Dünya Kimya Sektörü İhracatı (Bin USD)					
	2012	2013	2014	2015	2016
Mineral yakıtlar/yağlar	3.393.986.180	3.290.527.833	3.048.440.483	1.827.926.663	1.535.291.611
İnorganik kimyasallar	129.599.728	126.112.326	121.687.638	110.575.603	99.671.733
Organik kimyasal ürünler	446.642.544	452.131.692	434.985.535	370.687.066	350.966.094
Eczacılık ürünleri	469.679.362	490.804.527	516.553.742	498.583.787	505.944.250
Gübreler	74.897.272	66.960.904	65.017.195	64.135.626	50.051.280
Boya, Macun, Vernil	79.646.459	82.057.693	83.891.750	73.903.269	73.939.074
Parfümeri, Kozmetik	105.414.046	113.433.943	118.140.654	111.476.501	115.797.974
Sabunlar	56.077.568	58.329.342	60.056.735	53.690.970	54.224.842
Albüminoid maddeler	26.566.571	28.528.725	29.909.546	26.991.808	26.515.154
Barut ve patlayıcı maddeler	4.395.031	4.647.917	6.493.339	4.474.667	4.199.768
Fotoğrafçılıkta/sinemacılıkta kullanılan eşya	17.935.142	17.263.138	16.485.975	14.647.947	14.540.890
Muhtelif kimyasal maddeler	177.987.494	184.774.240	192.317.879	170.342.048	172.320.887
Plastikler ve mamulleri	570.356.169	603.595.604	622.322.486	553.685.364	546.043.156
Kauçuk ve kauçuktan eşya	221.537.238	208.116.999	193.765.619	167.614.520	162.732.912
TOPLAM	5.774.720.804	5.727.284.883	5.510.068.576	4.048.735.839	3.712.239.625

KİMYA SEKTÖRÜ

2016 yılında kimya sektörü ihracatının yaklaşık yarısını oluşturan mineral yakıtlar ve yağlar sektörü ihracatında ilk beş içerisinde Suudi Arabistan, Rusya, ABD, BAE ve Hollanda yer almaktadır. Bir diğer önemli ihracat kalemi olan plastik ve mamullerinde Çin, Almanya ve ABD ön plana çıkarken, küresel kimya sektörü ihracatında üçüncü sırada yer alan eczacılık ürünlerinde Almanya, İsviçre ve ABD öne çıkmaktadır.

İthalat:

Küresel kimya sektörü ithalatı 2016 yılında bir önceki yıla göre %9,3 düşüşle 3,8 trilyon USD olmuştur. Mineral yakıtlar ve yağlar sektörü küresel kimya sektörü ithalatından %41 oranında pay alırken, onu %14,4 ile plastik ve mamulleri ve %13,9 ile eczacılık ürünleri takip etmiştir. Bu dönemde gübre sektörü ithalatı %21 azalırken, mineral yakıt ve yağlar ithalatı %18 ve inorganik kimyasallar ithalatı %10 gerilemiştir.

Alt sektörlere göre ithalatta öne çıkan ülkeler değerlendirildiğine ise, sektör ithalatının yaklaşık yarısını oluşturan mineral yakıtlar ve yağlar sektöründe en çok ithalat yapan ülkelerin Çin, ABD, Japonya, Hindistan ve Güney Kore olduğu görülmektedir. Plastik sektörü ithalatında Çin, ABD ve Almanya öne çıkarken, eczacılık ürünleri ithalatında ABD, Almanya, Belçika, İngiltere ve İsviçre başı çekmektedir.

Ürün Bazında Dünya Kimya Sektörü İthalatı (Bin USD)					
	2012	2013	2014	2015	2016
Mineral yakıtlar/yağlar	3.450.265.162	3.356.809.612	3.136.482.828	1.909.113.153	1.567.674.886
İnorganik kimyasallar	140.627.403	133.071.644	131.259.431	119.838.281	107.640.086
Organik kimyasal ürünler	470.751.851	479.441.969	466.409.837	403.003.897	378.841.696
Eczacılık ürünleri	483.982.927	504.306.614	533.965.194	519.091.075	532.097.344
Gübreler	81.930.741	76.607.419	73.925.176	70.456.744	55.173.105
Boya, Macun, Vernil	79.567.942	82.020.076	83.844.976	74.022.126	74.036.896
Parfümeri, Kozmetik	102.130.118	110.512.381	115.592.762	111.259.249	115.992.933
Sabunlar	55.147.866	58.154.990	60.481.298	55.288.152	54.806.268
Albüminoid maddeler	28.201.451	29.708.268	30.935.450	28.148.283	27.776.458
Barut ve patlayıcı maddeler	4.781.756	4.991.397	4.873.763	4.601.224	4.317.750
Fotoğrafçılıkta veya sinemacılıkta kullanılan eşya	17.789.194	17.261.350	16.532.101	14.726.264	14.346.763
Muhtelif kimyasal maddeler	186.877.376	191.521.561	197.880.095	178.025.271	178.042.336
Plastikler ve mamulleri	570.367.707	600.542.041	625.566.879	562.140.860	551.868.978
Kauçuk ve kauçuktan eşya	218.650.479	213.303.268	202.848.146	177.231.694	170.199.615
TOPLAM	5.891.071.973	5.858.252.590	5.680.597.936	4.226.946.273	3.832.815.114

Kaynak: Trademap

KİMYA SEKTÖRÜ

4. TÜRKİYE KİMYA SEKTÖRÜ

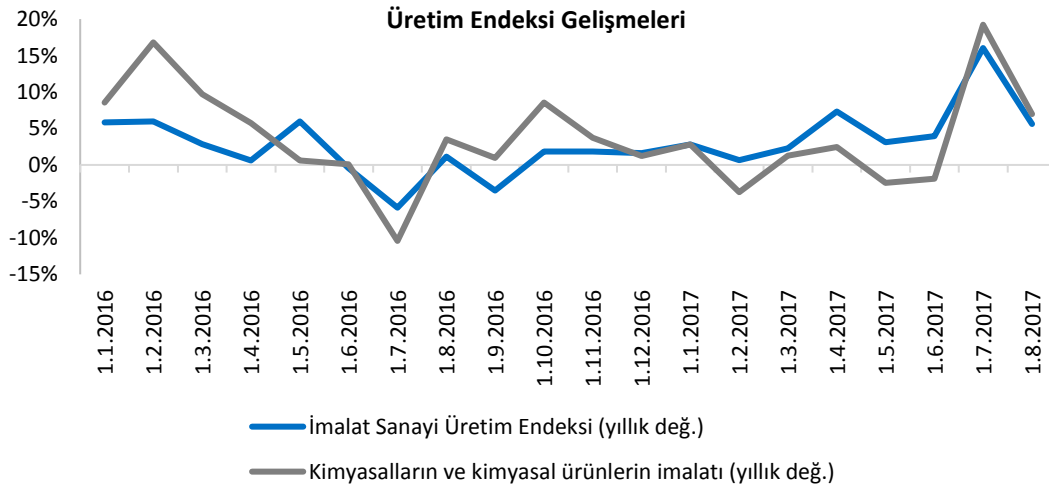
Türk Kimya sektörü üretim ve ihracatıyla Türkiye ekonomisinin gelişimine katkıda bulunan en önemli sektörlerden biridir. Birçok alt sektöre girdi sağlaması ve çok geniş bir ürün yelpazesine sahip olması nedeniyle öne çıkan sektörün önümüzdeki dönemde AR-GE ve inovasyon ile katma değeri yüksek üretime ağırlık vermesi ve küresel kimya sektöründen aldığı payı yükseltmesi beklenmektedir. Diğer pek çok sektörde olduğu gibi Türk kimya sektöründe de hammadde de ithalata yüksek oranda bağımlılık ve küresel ekonomi ve Türkiye ekonomisindeki belirsizlikler sektörün büyüme performansını olumsuz yönde etkilemektedir.

Kimya sektörü Ekonomi Bakanlığı'nın fasillara göre yaptığı sınıflandırmaya istinaden birçok alt gruba ayrılmıştır. Sektörü fasillara göre, mineral yakıtlar/yağlar, inorganik kimyasallar, organik kimyasallar, eczacılık, gübre, boya, macun, vernik, parfümeri ve kozmetik, sabun, albüminoid madde, barut, patlayıcı madde, fotoğrafçılık, sinemacılık eşyası, muhtelif kimyasallar, plastik ve plastikten mamul eşya ve kauçuk ve kauçuktan eşya ürünleri olarak sınıflandırmak mümkündür.

Temel Göstergelerle Türk Kimya Sektörü:

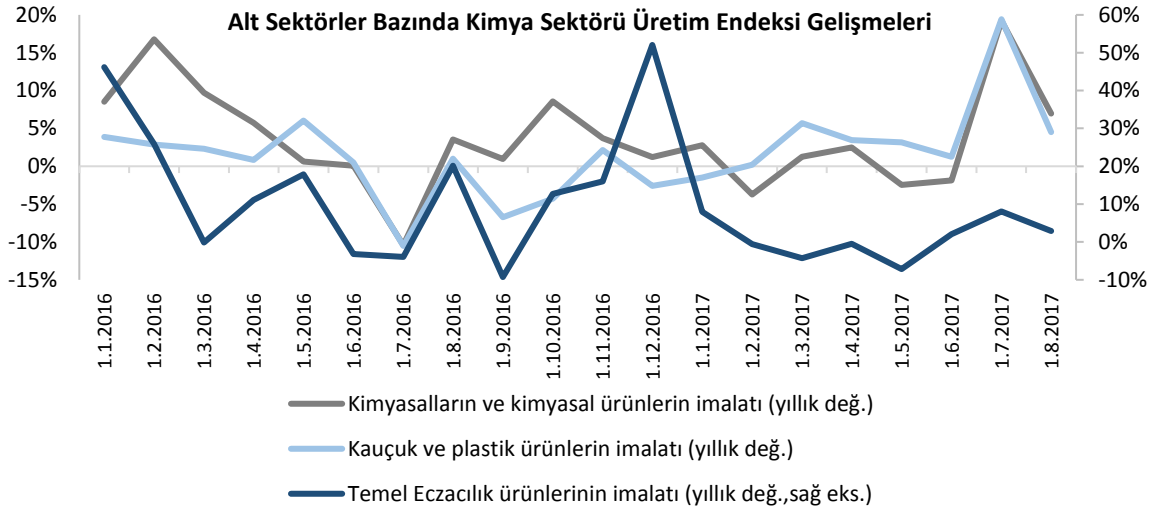
- Üretim:

İmalat sanayi üretim endeksi ve kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı üretim endeksi (takvim etkisinden arındırılmış olarak) benzer bir görünüm sergilemektedir. 2016 yılı Temmuz ayında yaşanan darbe girişimi sonrası takvim etkisinden arındırılmış imalat sanayi üretimi yıllık bazda %5,9 gerilerken, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı üretim endeksi %10,4 gerilemiştir.

KİMYA SEKTÖRÜ

Benzer şekilde Temmuz 2016'da temel eczacılık ürünleri imalatında yıllık %3,9 ve kauçuk ve plastik ürünlerin imalatında %10,5 düşüş görülmüştür. Fakat daha sonraki dönemde uygulanmaya konan teşviklerle imalat sanayindeki toparlanma beraberinde kimya sektöründe toparlanmayı getirmiştir. 2017 yılı ilk sekiz ayında imalat sanayi üretim endeksi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %5,1 artarken, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı üretim endeksi yıllık bazda %2,7, temel eczacılık ürünleri imalatı %0,6 ve kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı %4,4 artmıştır.

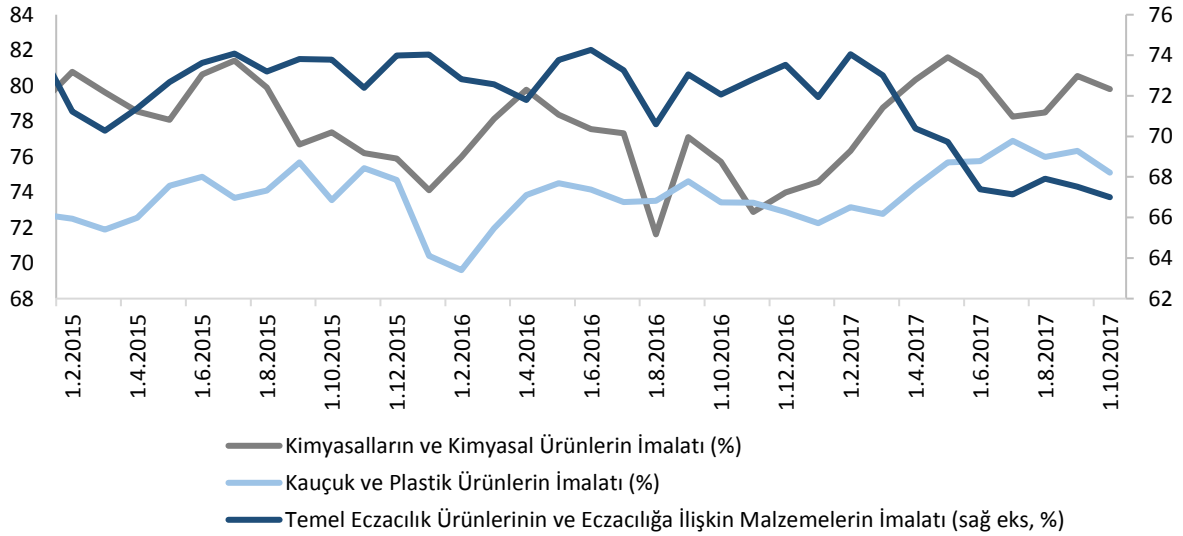
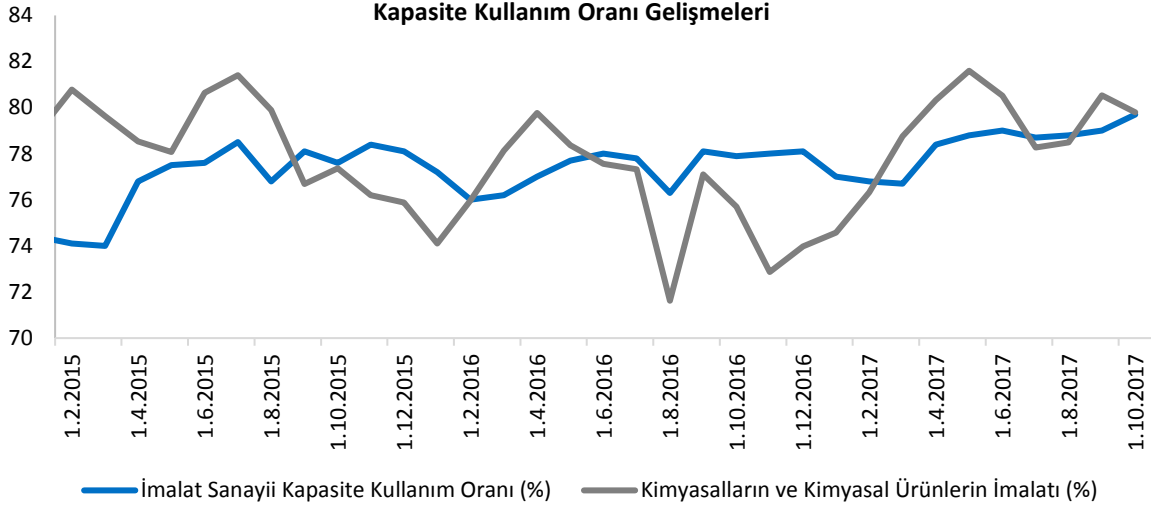
Kaynak: TÜİK

- **Kapasite Kullanımı:**

Türkiye imalat sanayi kapasite kullanım oranının 2017 yılı Ocak-Ekim döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre daha iyi bir performans sergilediği görülürken, 2016 yılı Ekim ayında %77,9 düzeyinde bulunan imalat sanayi kapasite kullanım oranının 2017 yılı Ekim ayı itibarıyla %79,7 seviyesine ulaştığı görülmektedir. Türkiye imalat sanayi kapasite kullanım oranı en yüksek değerlerini 2007-2008 yıllarında almış olup, 2008 ekonomik krizinin etkisiyle %60'lara gerileyen kapasite kullanım oranı son yıllarda %74-%79 bandında seyretmektedir.

2017 yılı imalat sanayi kapasite kullanım oranı ve kimya sektörü kapasite kullanım oranı değerlendirildiğinde, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatında kapasite kullanım oranının 2017 yılı Mart ayından bu yana imalat sanayinin üzerinde seyrettiği görülmektedir. Temel eczacılık ürünlerini ve eczacılığa ilişkin malzemelerinin imalatında ise kapasite kullanım oranında 2017 Mart ayından itibaren keskin bir düşüş gözlemlenmiş ve sektörün kapasite kullanım oranı %67 seviyelerine kadar gerilemiştir. Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatında kapasite kullanım oranı ise kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatına benzer bir trend izlenmiş ve bu sektörde kapasite kullanım oranı Ekim ayında %75,1 seviyesinde gerçekleşerek bir önceki yılın aynı ayına göre 1,7 puan artmıştır.

KİMYA SEKTÖRÜ

Kaynak: TÜİK

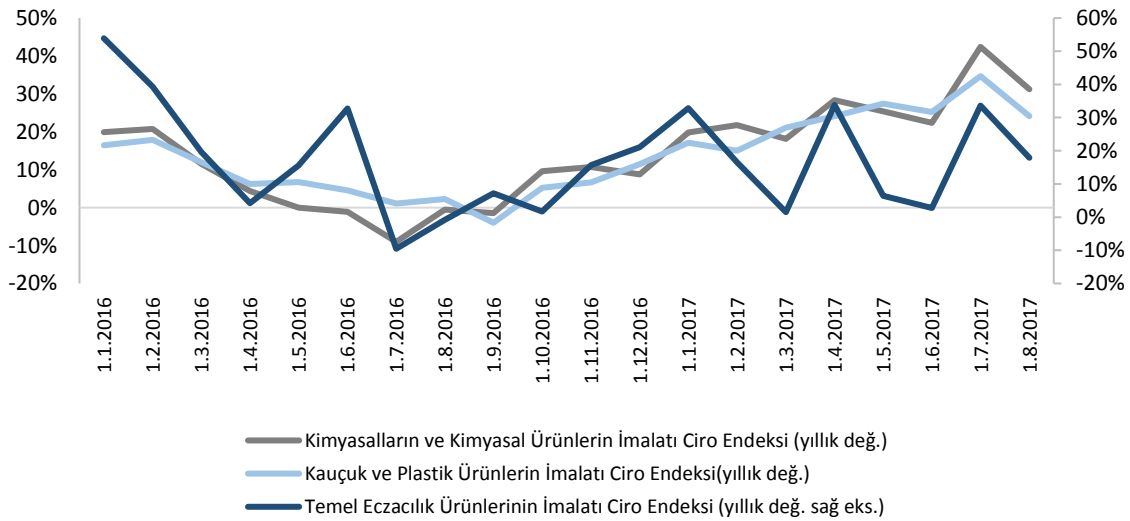
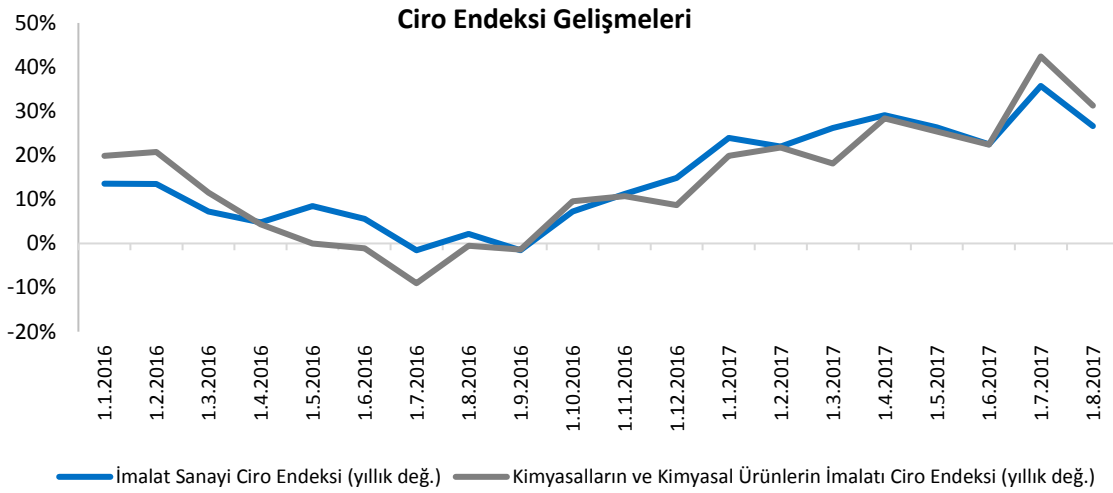
- Ciro:**

2016 yılı son çeyreğinde ekonomik aktiviteyi canlandırmaya yönelik atılan adımların etkisiyle imalat sanayi ciro endeksi yıllık bazda %11 artış kaydederken, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı ciro endeksi yıllık %10, temel eczacılık ürünlerinin imalatı ciro endeksi %12,6 ve kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı ciro endeksi %7,6 artış kaydetmiştir.

KİMYA SEKTÖRÜ

2017 yılı ilk sekiz ayında ise imalat sanayi ciro endeksi ekonomik büyümedeki güçlenme, küresel ve yurtiçi talep koşullarının uygunluğu gibi birçok olumlu unsurun etkisiyle yıllık bazda %26,6 artarken, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı ciro endeksi %25,7, temel eczacılık ürünlerinin imalatı ciro endeksi %16,7 ve kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı ciro endeksi %23,8 artış kaydetmiştir.

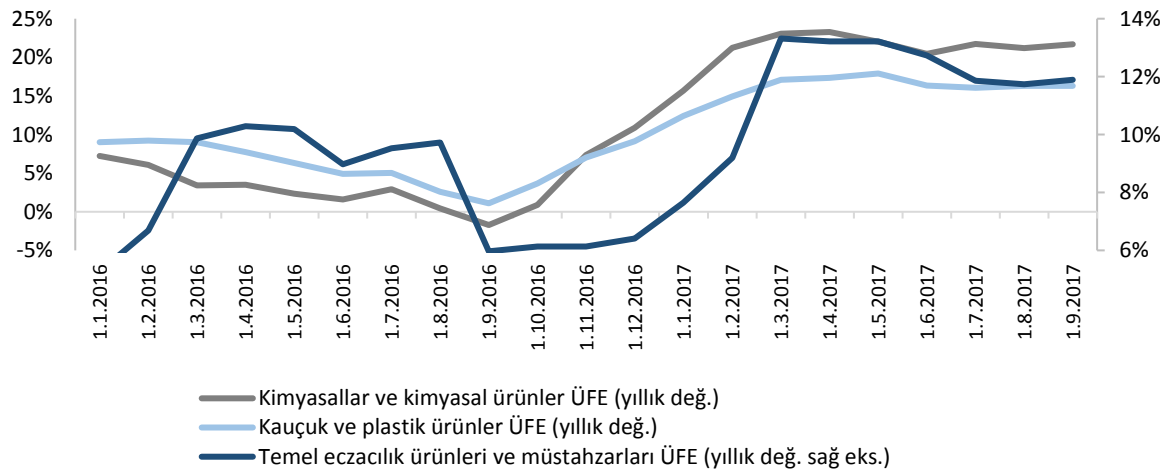
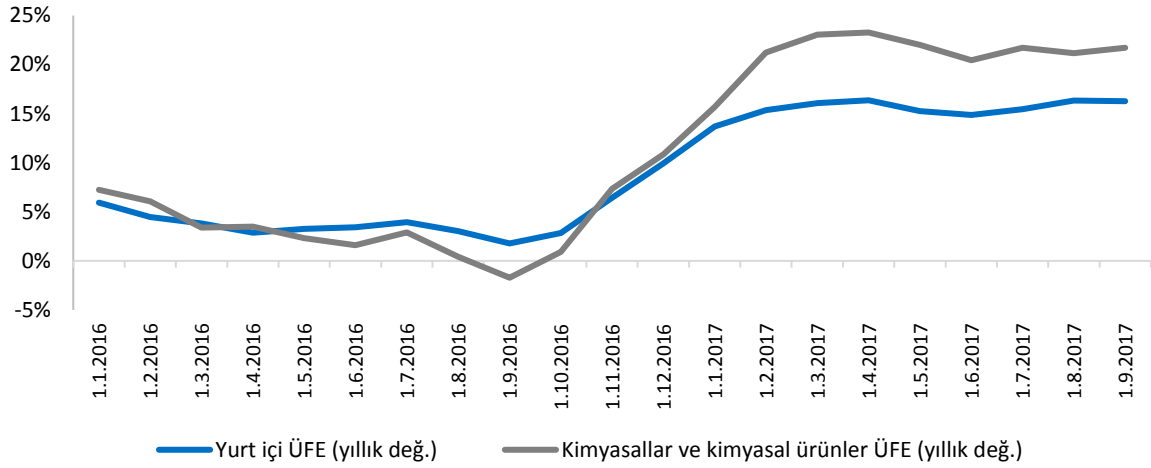
İmalat sanayi ciro endeksi ve kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı ciro endeksi birbirine yakın bir trend izlemektedir. Öte yandan kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı ile kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı ciro endeksinde de benzer hareketler görülmekte olup, temel eczacılık ürünlerinin imalatı ciro endeksinde, diğer iki endekse göre daha sert dalgalanmalar olduğu gözlenmektedir.

KİMYA SEKTÖRÜ

• Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE):

Üretici cephesinde Eylül ayında yıllık enflasyon %16,28 seviyesine yükselerek enflasyon üzerinde maliyet yönlü etkilerin güçlü olduğuna işaret ederken, kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatında üretici fiyatları %21,7, temel eczacılık ürünlerinin imalatında %11,9 ve kauçuk ve plastik ürünlerin imalatında ise %16,3 artış kaydetmiştir. Üretici fiyatlarında 2017 yılı Ocak ayından itibaren gözlemlenen belirgin artışın kimya sektörüne de yansıdığı görülürken, kimyasalların ve kimyasal ürünlerdeki üretici fiyat artışlarının genel endeksin üzerinde seyrettiği, temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları ile kauçuk ve plastik ürünlerde üretici fiyat artışlarının ise daha düşük seviyelerde kaldığı görülmektedir.

Kaynak: TÜİK

KİMYA SEKTÖRÜ

- Temel Kimya Sektörü Göstergeleri:**

TÜİK'in yıllık sanayi ürünleri üretim ve satış istatistikleri verilerine göre kimya sektörüne yönelik yaptığımız analizde sektörde 2011 yılında 4.184 olan girişim sayısının yıllara göre artış kaydederek 2015 yılında 5.943 seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir. Sektörün üretim miktarı ve üretim değerinde de yıllara göre artış olduğu görülmektedir. 2014 yılında 109,8 milyar TL olan kimya sektörünün üretim değeri 2015 yılında bir önceki yıla kıyasla %6,4 artışla 116,9 milyar TL'ye yükselmiştir. Böylece 2015 yılında Türkiye'nin toplam sanayi imalatı 956,5 milyar TL olurken, 116,9 milyar TL'lik üretim değeriyle toplam sanayi imalatından kimya sektörünün aldığı pay %12 olmuştur. Kimya sektörünün satış değeri değerlendirildiğinde ise sektörün 2015 yılı itibarıyla satış değerini 2011 yılına kıyasla %125 artırdığı ve 109,9 milyar TL'ye çıkardığı görülmektedir.

Kimya Sektörü Bazı Temel Göstergeler

İndikatör	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Girişim Sayısı	4.184	4.729	5.356	5.623	5.954	5.943
Üretim Miktarı (Kilogram)	12.972.765.290	15.515.005.859	16.482.532.794	22.833.232.398	24.547.246.767	27.203.044.508
Üretim Değeri (TL)	51.953.525.191	69.288.869.518	76.278.659.095	91.073.659.967	109.835.139.066	116.904.271.413
Satış Miktarı (Kilogram)	12.081.243.140	14.211.020.954	15.166.435.096	21.461.442.611	23.146.192.406	23.930.361.775
Satış Değeri (TL)	48.910.489.620	63.724.270.780	71.294.037.941	85.919.891.537	104.074.137.514	109.912.397.144

Kaynak: TÜİK

- Kimya Sektörünün Yapısı:**

Sermaye yoğun bir yapıda bulunan kimya sektöründe yaklaşık 300 bin kişi istihdam edilmekte ve kimya sektöründe üretilen ürünlerin %30'u doğrudan iç piyasaya sunulurken, %70'i diğer sektörlerde ara mal ve hammadde olarak kullanılmaktadır. Kimya sektöründe çalışanların yaklaşık %66'sı ve girişimcilerin %81,7'si plastik ve kauçuk ürünleri imalatı sektöründe faaliyet gösterirken, kimya sektörü istihdamının imalat sanayi içerisindeki payı %8 civarında bulunmaktadır. 2016 yılı itibarıyla Türkiye'nin ihracatından yaklaşık %11'lik pay alan sektörde çoğunluğu KOBİ olmak üzere yaklaşık 22 bin işletme faaliyet gösterirken, 2.600 civarında madde ve müstahzar kimya sektörü tarafından imal edilmektedir.

Plastik ve mamullerinden, mineral yağlar ve yakıtlara, eczacılık ve medikal ürünlerinden, boya ve kozmetiğe birçok sektöre girdiği sağlayan kimya sektörü Türkiye'nin üretim ve ihracatında önemli bir paya sahiptir. Yurtiçi üretim yetersizliği nedeniyle yerli üreticinin ihtiyaç duyduğu hammaddeyi ithal yolla karşılaması (ağırlıklı olarak petrokimyasal ürünler ve plastik hammadde ithalatı) sektörün en önemli sorunu olup, ithalata bağımlılık ve küresel koşullardaki volatilité sektörü doğrudan etkilemektedir. Önümüzdeki dönemde sektörün rekabet gücünün artırılması için katma değerli üretimi teşvik edecek çalışmalara ağırlık verilmesi gerekmektedir.

KİMYA SEKTÖRÜ

5. TÜRK KİMYA SEKTÖRÜNDE DIŞ TİCARET

- **İhracat:**

Ekonomi Bakanlığı'nın Türk Kimya sektörünün fasıllar göre yaptığı sınıflandırmaya uygun olarak yapılan analizde 2016 yılında Türk Kimya sektörü ihracatı %10,9 düşüyle 15,9 milyar USD olmuştur. Kimya sektörü ihracatında 2016 yılında gözlemlenen bu düşüyle Dünya ve Türkiye ekonomisindeki yavaşlama ile AB'de azalan talep etkili olmuştur. 2017 yılı ilk sekiz ayında ise kimya sektörünün ihracatının Türkiye ve Dünya ekonomisindeki olumlu gelişmeler ile bir önceki yılın aynı dönemine göre %14 artışla 11,9 milyar USD'ye ulaştığı görülmektedir. Sektörün ihracatını ürün grupları bazında değerlendirdiğimizde 2017 yılı ilk sekiz ayında plastik ve mamulleri sektör ihracatının yaklaşık %30'unu oluştururken, onu %25 ile mineral yakıtlar ve yağlar ve %13,5'lik payıyla kauçuk ve kauçuktan eşya grubu izlemiştir. 2016 yılında kimya sektörünün toplam ihracatımızdan aldığı pay %11,1 olurken, 2017 ilk sekiz ayında toplam ihracatımızdan alınan pay %11,5 olmuştur.

2017 yılında iyi bir ihracat performansı sergileyen sektörün ihracatında yılsonunda %15-16 civarında artış beklenmektedir. Türkiye kimya sektörünün 2023 yılında ihracat gelirini yaklaşık 4.8 kat artırarak 50 milyar USD'ye yükseltmesi ve global pazar payını da 1.8 kat artırarak %0,79'a çıkarması hedeflenmektedir. Ayrıca alt gruplar bazında değerlendirildiğinde 50 milyar USD'lik ihracata ulaşabilmek için, Türkiye'nin 2023'te organik ve anorganik kimyasal ihracatını 5,9 milyar USD'ye, mineral yakıt ve yağ ihracatını 11,7 milyar USD'ye, boya ve hammaddeleri ihracatını 2,5 milyar USD'ye, sabun, deterjan ve kozmetik ihracatını 3,3 milyar USD'ye, plastik ve kauçuk mamulleri ihracatını 23,3 milyar USD'ye, eczacılık ürünleri ihracatını da 3,3 milyar USD'ye çıkarması hedeflenmektedir.

Ürün Bazında Türkiye Kimya Sektörü İhracatı (Bin USD)					
	2014	2015	2016	2016 (Ocak- Ağustos)	2017 (Ocak- Ağustos)
Mineral yakıtlar/yağlar	6.111.840	4.518.438	3.211.455	2.008.763	2.973.778
İnorganik kimyasallar	1.320.975	1.248.929	1.085.811	702.942	799.622
Organik kimyasal ürünler	534.418	473.884	472.804	308.462	426.650
Eczacılık ürünleri	805.583	878.098	826.774	573.003	480.714
Gübreler	151.356	134.435	146.239	110.291	94.718
Boya, Macun, Vernil	771.011	680.823	640.883	419.447	445.072
Parfümeri, Kozmetik	771.351	695.234	696.371	453.229	490.299
Sabunlar	1.016.321	868.102	758.972	508.261	511.413
Albüminoid maddeler	181.712	175.529	182.440	114.817	123.480
Barut ve patlayıcı maddeler	28.563	30.264	27.074	19.487	14.226
Fotoğrafçılıkta veya sinemacılıkta kullanılan eşya	18.742	12.523	11.471	7.544	8.374
Muhtelif kimyasal maddeler	593.496	546.391	562.646	381.545	382.015
Plastikler ve mamulleri	6.097.283	5.358.066	5.025.870	3.385.802	3.569.608
Kauçuk ve kauçuktan eşya	2.597.295	2.165.348	2.201.788	1.464.659	1.614.488
TOPLAM	20.999.947	17.786.067	15.850.601	10.458.252	11.934.457

Kaynak: TÜİK

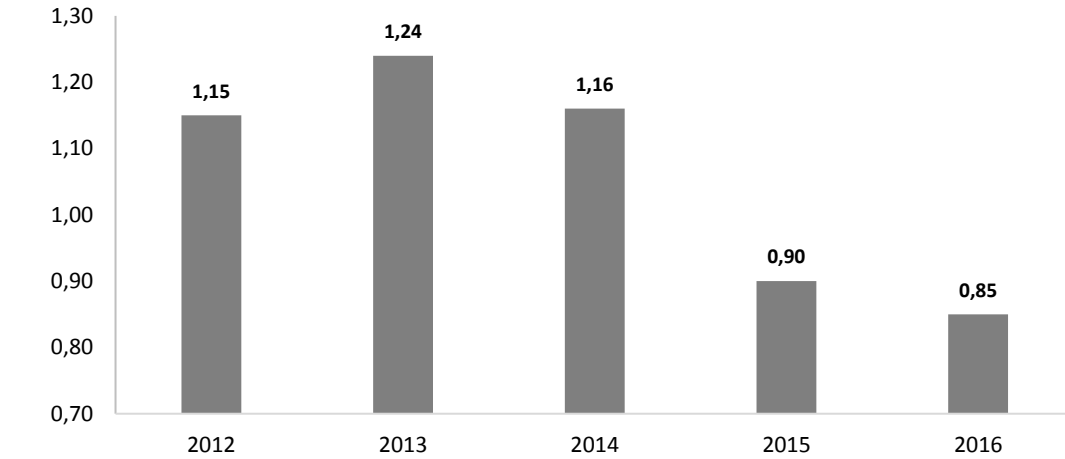
KİMYA SEKTÖRÜ

2016 yılında yapılan ihracatta Almanya, Mısır, Irak, İran ve İtalya ilk 5 içerisinde yer alırken, 2017 yılında yapılan ihracatta BAE, Almanya, Irak, ABD ve Mısır ilk 5 içerisinde yer almıştır. Öte yandan, 2016 yılında 7. sırada yer alan BAE'nin 2017 yılında ihracatını bir önceki yılın aynı döneminde göre yaklaşık %200 artırması dikkat çekicidir. ABD'de talep artışının 2017 yılında da devam ettiği görülürken, bu dönemde Rusya, Singapur ve Çin'e yapılan ihracatta da belirgin artışlar kaydedilmiştir. Ülke gruplarına göre ihracat değerlendirildiğinde AB'nin payının %30 civarı olduğu görülürken, onu yakın ve Orta Asya, diğer Avrupa ülkeleri ve Kuzey Afrika takip etmektedir. Almanya AB içerisinde en çok ihracat yapılan ülke olarak öne çıkarken, Almanya'ya ağırlıklı olarak plastik ürünleri ve ilaç ihraç edilmektedir.

Mineral yağlar ve yakıtlar ihracatında Kuzey Irak, Mısır ve BAE öne çıkarken, medikal ve ilaç sektöründe Katar, kauçuk ve kozmetikte Güney Afrika, plastikte İngiltere ve AB, kozmetik sektöründe İran öne çıkmaktadır. Hindistan ve Malezya gibi ülkelerin ise tüketici ürünleri alıcısı olarak potansiyel pazarlar olduğu görülmektedir. Öte yandan Uzakdoğu Asya, Güney Amerika ve Sahra Altı Afrika kimya sektörünün pazar çeşitlendirmesinde önemini korumaktadır.

Kimya sektörünün ihracat birim fiyatı değerlendirildiğinde ise Türkiye ortalamasının altında seyrettiği görülmektedir. Kimya sektöründe kilogram başı ihracatın düşük olmasının en temel nedenini sektörün ihracatının %25'ini oluşturan mineral yakıt ve yağlar ile yaklaşık %7,5'ini oluşturan inorganik kimyasallar ile gübre sektörünün kilogram başı ihracat fiyatlarının düşük seyretmesidir. 2016 yılında 0,85 dolar olan kilogram başına ihracatın orta vadede 2,5 ile 3 dolara çıkarılması hedefler arasındadır. Bu hedefe ulaşmak için ithalata olan bağımlılığın azaltılması ve bitmiş üründe katma değer in yükseltilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

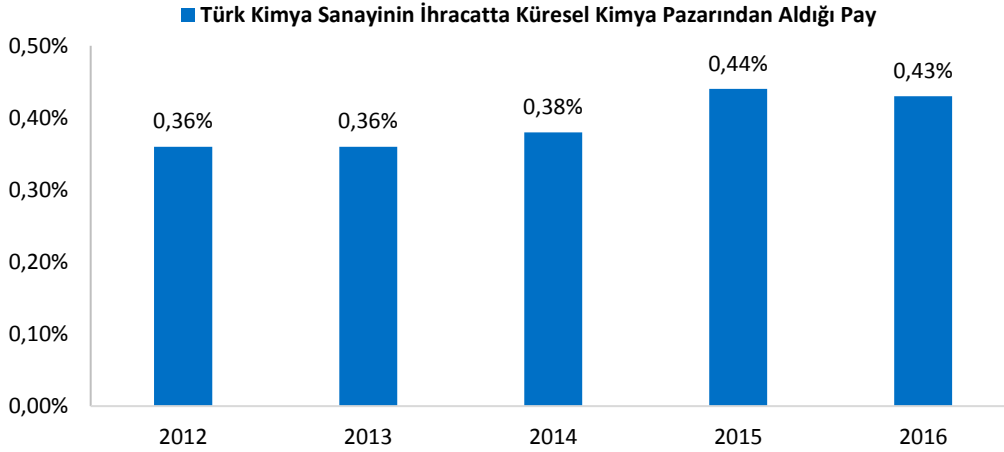
■ Kimya Sektöründe Kilogram Başına Düşen İhracat Rakamları (\$/KG)

Kaynak: İKMİB

KİMYA SEKTÖRÜ

2016 yılında Türk kimya sektörü 15,9 milyar USD'lik ihracat rakamıyla küresel kimya pazarından yaklaşık %0,35 pay almış olup söz konusu oranın 2023 yılına kadar %0,70 seviyelerine yükseltmek sektörün hedefleri arasındadır. Önümüzdeki dönemde kilogram başına ihracat değerinin yükseltilmesi ve global pazardaki rekabet gücümüzü artırabilmek için hammaddede dışa bağımlılığın azaltılması ve bitmiş üründe katma değer artırılmasına yönelik AR-GE ve inovasyon çalışmalarına ağırlık verilmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Kaynak: İKMİB

- **İthalat:**

Kimya sektörü ithalatı 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla %17 düşüşle 58,7 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde kimya sektörü ithalatının yaklaşık %50'sini oluşturan mineral yakıtlar ve yağlar sektörü ithalatı petrol fiyatlarındaki gerilemenin de etkisiyle %28,2 oranında gerilerken, onu %14,4 düşüşle barut ve patlayıcı maddeler ile %12,2 düşüşle inorganik kimyasallar sektörü izlemiştir.

2017 yılı ilk sekiz ayında ise petrol fiyatlarındaki yükselişin etkisiyle mineral yakıtlar/yağlar sektörü ithalatı %34 artış kaydederken, onu %17,6 ile organik kimyasallar ve %15 artışla kauçuk ve kauçuktan eşya izlemiştir. Kimya sektörünün 2017 yılı ilk sekiz ayındaki ithalatı ise %20 artışla 46,5 milyar USD olmuştur. 2016 yılında kimya sektörünün Türkiye'nin toplam ithalatından aldığı pay %29,6 iken, 2017 ilk sekiz ayında aldığı pay %31,2 olmuştur.

2017 yılında kimya sektörü ithalatının yaklaşık %50'sini oluşturan mineral yakıtlar ve yağlar sektörü ithalatında Rusya, İran, Hindistan, Kolombiya ve ABD öne çıkarken, sektörün ithalatından yaklaşık %20 pay alan plastik ve mamulleri sektörü ithalatında ilk 5 içerisinde yer alan ülkeler sırasıyla Almanya, Suudi Arabistan, Güney Kore, Çin ve Belçika olmuştur.

KİMYA SEKTÖRÜ

İthalatta bağımlılığın azaltılması amacıyla katma değerli üretime geçiş için AR-GE çalışmalarına ağırlık verilmesi gerekmektedir. Öte yandan, ara maddelerin ithalatı toplam kimyasal hammadde ithalatının %70'inden fazlasını oluşturmaktadır. Ara maddede dışa bağımlılığı en aza indirmek amacıyla yerli madde ve doğal kaynakların ara madde şeklinde kullanılması, bunun için de madenlerin mineral olarak kullanılması yerine işlenmesi önerilmektedir.

Dışa bağımlılığı azaltmak adına yatırım teşvikleri ve ortamının iyileştirilmesi, nitelikli personel açığının kapatılması ve kaya gazı kullanımı da önem arz etmekte olup, kaya gazının işletilmesine yönelik sınırlı çalışmalar mevcut olduğu için orta vadede ithalata olan bağımlılığın sürmesi beklenmektedir.

Ürün Bazında Türkiye Kimya Sektörü İthalatı (Bin USD)					
	2014	2015	2016	2016 (Ocak- Ağustos)	2017 (Ocak- Ağustos)
Mineral yakıtlar/yağlar	54.889.415	37.843.294	27.169.080	17.430.602	23.354.890
İnorganik kimyasallar	1.593.624	1.388.743	1.219.692	827.430	891.813
Organik kimyasal ürünler	5.833.426	4.715.525	4.359.682	2.947.611	3.466.661
Eczacılık ürünleri	4.428.199	4.296.440	4.217.114	2.791.963	2.772.705
Gübreler	1.470.997	1.250.919	1.275.609	883.067	907.670
Boya, Macun, Vernil	2.122.901	1.808.606	1.738.937	1.194.587	1.302.884
Parfümeri, Kozmetik	1.191.615	1.101.905	1.113.776	764.141	797.777
Sabunlar	876.310	779.400	772.612	521.940	565.536
Albüminoid maddeler	552.580	466.029	435.625	292.615	295.683
Barut ve patlayıcı maddeler	60.323	55.052	47.137	30.808	31.851
Fotoğrafçılıkta/sinemacılıkta kullanılan eşya	193.671	156.804	145.579	99.090	88.487
Muhtelif kimyasal maddeler	2.276.076	2.049.569	2.024.132	1.411.755	1.460.186
Plastikler ve mamulleri	14.150.792	12.268.256	11.627.985	7.893.031	8.716.916
Kauçuk ve kauçuktan eşya	2.856.423	2.525.199	2.560.926	1.636.192	1.877.001
TOPLAM	92.496.352	70.705.741	58.707.887	38.724.832	46.530.062

Kaynak: TÜİK

KİMYA SEKTÖRÜ

6. GENEL DEĞERLENDİRME

2016 yılında yurtdışında ve yurtdışında yaşanan olumsuzluklara rağmen %4 oranında büyüyen Türk Kimya sektörünün 2017 yılını da benzer bir büyüme oranıyla tamamlaması öngörülmektedir. İhracat tarafında ise küresel büyümenin olumlu seyretmesi, AB ekonomisindeki ivmelenme, Türkiye ekonomisindeki olumlu görünüm ve olumlu baz etkisi nedeniyle sektörün ihracatında yılsonunda %15-16 civarında artış beklenmektedir. 2017 yılı ilk sekiz ayı itibarıyla Türk kimya sektörü otomotiv ve ana metal sanayi sektörünün ardından en çok ihracat yapan üçüncü sektör konumunda olup, 2017 yılında sektörün toplam ihracattan aldığı pay %11,5 olmuştur. Mineral yakıtlardan, kozmetiğe, inorganik kimyasallardan, eczacılığa ve medikal sektörüne pek çok alt sektöre girdi sağlayan sektör yaklaşık 103 ülkeye ihracat gerçekleştirmektedir. İhracatta en büyük payı AB ülkeleri alırken, volatilitenin yüksek seyrettiği, jeopolitik ve siyasi risklerin ülkelerin ekonomi politikaları üzerinde etkili olduğu mevcut konjonktürde pazar çeşitliğinin artırılması ve en çok ithalat yapılan sektör konumunda olan kimya sektöründe katma değer sağlayan üretim politikalarına ağırlık verilmesi gerekmektedir.

Sektörün içinde bulunduğu mevcut konjonktürde, sektörün gelişimini engelleyen ve sektörün gelişimine katkıda bulunabilecek maddeler aşağıda özetlenmiştir. Buna göre;

Mevcut pazarlarda yapılan ihracatta;

- Fas'ta malların gümrükte bekletilmesi ve firmaların mallarını çekmekte sıkıntı çekmesi
- Cezayir'de kimya sektörüne ilişkin ürünlerde ithalatın bankacılık kanalıyla yapılmasının yasaklanması ve Cezayirli ithalatçılara ithalat lisansı alma zorunluluğu getirilmesi
- Kuzey Irak'ta sevkiyat öncesi gözetim uygulaması kısıtlaması getirilmesi önemli sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır.

Öte yandan, sektörün temel sorunları olarak;

- İhracatta finansman yönetimi alanında eksiklikler (İhracatta swap ve future gibi enstrümanların kullanılmıyor oluşu ve bunların maliyetli olması)
- Pazarlama konusunda yetersizlikler
- Kurumsallaşamama problemi
- Devlet desteklerinden firmaların yeterince yararlanmaması
- Katma değerli üretim yapamamak ve ithalata aşırı derecede bağımlılık
- Teknoloji ve AR-GE eksikliği
- Kuzey Irak'la yaşanan gerginlik
- Çevre mevzuatı başta olmak üzere uyulması gereken standartlar ve düzenlemelerin maliyet artışına neden olması

KİMYA SEKTÖRÜ

- Hammaddede ithalata yüksek oranda bağımlı olunması nedeniyle döviz kurlarındaki yükselişin kırılma eğilimi artırması
- Petrol fiyatlarında yaşanacak artışın üretim maliyetleri üzerinde baskı yaratması ön plana çıkmaktadır.

Sektörün gelişimine katkıda bulunacak unsurlar ise,

- Serbest Ticaret Anlaşmaları / Uluslararası sertifikasyonlar
- Üretimde rekabetçi bir ülke olmamız ve lojistik açısından AB'ye yakınlık
- Türkiye'nin Avrasya'da bir üretim üssü olarak konumlandırılması
- Ekonomi Bakanlığı yatırım teşvikleri
- Eximbank'ın imkânlarının artması
- Fuar ve pazar araştırma alanlarında verilecek destekler
- Kozmetik, ilaç, kauçuk, plastik ambalaj, medikal ve sağlık ile boya sektörlerinde UR-GE çalışmaları
- Sağlık Endüstrileri Yönlendirme Komitesi çalışmaları
- Ticaret heyetleri (mutfak eşyaları ve temizlik sektörüne yönelik ABD'ye ve medikal ve ilaç sektörüne yönelik Katar'a bir ticari heyet gönderilmesi gündemdedir)
- Kozmetik sektörüne yönelik bir alım heyeti oluşturulması ve medikal ve sağlık alanında Rusya'dan bir alım heyeti getirilmesi
- TİM tarafından Türkiye tanıtım grubu oluşturulmuştur. Bu grup sayesinde ihracatçı birlikleri projelerini TİM'e sunacaklar ve değerlendirmeye tabi tutulacaktır.
- Fiyat istikrar fonundan ihracatçılara verilen desteğin 1 milyar TL'den 3 milyar TL'ye çıkarılması
- Ekonomi Bakanlığı'nın destek limitleri artırılmış, ürün geliştirmeye yönelik performans ve ürün geliştirme destekleri tanımlanmıştır. Mevcut ürün gamını geliştirmeye ya da sıfırdan katma değerli ürün geliştirmeye yönelik destekler verilmektedir.
- Sanayi Bakanlığı'nın tüm sanayi ürünleri için ürün geliştirmeye yönelik programlarını devreye sokacak olması
- Sağlık Bakanlığı'nın jenerik ilaçların Türkiye'de üretiminin sağlanması amacıyla çalışmalarda bulunması
- Helal sertifikalı üretim ve ihracat konusunda yapılacak çalışmaların Ortadoğu pazarı açısından önem arz etmesi
- Kimya sektöründe büyük ölçekli yatırımlar için yatırım yerleri ayrılması ve özellikle petrorafineri, petrokimya, sıvı kimyasal depolama ve enerji sektörü yatırımlarının desteklenmesi
- Dışa bağımlılığı azaltmak adına yerli madde ve doğal kaynakların ara madde olarak kullanılması ve işlenmesi yoluyla ihracatın teşvik edilmesi
- Katma değeri yüksek ara girdi kimyasal üretimi için Kimya İhtisas Endüstri Bölgesi (CHEMPORT) faaliyete geçirilmesi
- Özel sektör işbirliğinin güçlendirilmesi

AÇIKLAMA:

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Bu rapor, A&T Bank Ekonomik Araştırmalar tarafından sadece bilgi amaçlı olarak hazırlanmıştır. Sunulan bilgilerin yayım tarihi itibarıyla yanlış/yanıltıcı olmamasına özen gösterilmiş olmasına karşın, A&T Bank bilgilerin doğru ve tam olmasından sorumlu değildir. Bu raporda yer alan bilgiler herhangi bir uyarı yapılmadan değişebilir. A&T Bank ve kurum çalışanları bu raporda sunulan bilgilerin kullanılmasından kaynaklanabilecek herhangi bir doğrudan ve dolaylı zarardan ötürü hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Telif hakkı saklıdır, herhangi bir amaçla A&T Bank'ın izni olmadan raporun tamamı veya bir kısmı başka bir yerde yeniden yayımlanamaz, dağıtımı yapılamaz. Tüm hakkı saklıdır.

A&T Bank

Valikonağı Cad. No: 10 Nişantaşı 34367 İstanbul - Türkiye

T :212 - 373 62 00 (PRI) / (212) 225 05 00 (19 Hat)

F :+90 (212) 225 05 26 / (212) 224 99 92

E-mail: erd@atbank.com.tr